

Брюксел, 22 юли 2025 г.
(OR. en)

Междуинституционални
досиета:
2025/0222 (COD)
2025/0550 (COD)

11748/25
ADD 2

EDUC 326	GENDER 166
JEUN 201	ANTIDISCRIM 76
SPORT 31	SAN 489
SOC 533	IND 287
COMPET 756	PROCIV 105
DIGIT 147	HYBRID 98
ENV 719	DISINFO 68
CADREFIN 106	JAI 1115
FIN 897	SERVICES 34
IA 89	POLGEN 99
CODEC 1043	MI 561
CULT 88	RELEX 1037
CULT HERIT 10	INF 123
AUDIO 68	COOPEN 229
FREMP 212	JUSTCIV 138
DATAPROTECT 163	DROIPEN 90

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от
г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 17 юли 2025 г.

До: Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на
Европейския съюз

№ док. Ком.: SWD(2025) 551 final

Относно: РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА
РЕЗЮМЕ НА ДОКЛАДА ЗА ОЦЕНКАТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО,
придружаващ

[...]

Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета
за създаване на програма „АгораЕС“ за периода 2028—2034 г. и за
отмяна на регламенти (ЕС) 2021/692 и (ЕС) 2021/818

и

Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета
за създаване на програма „Еразъм+“ за периода 2028—2034 г. и за
отмяна на регламенти (ЕС) 2021/817 и (ЕС) 2021/888

Приложено се изпраща на делегациите документ SWD(2025) 551 final.

Приложение: SWD(2025) 551 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 16.7.2025 г.
SWD(2025) 551 final

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА
РЕЗЮМЕ НА ДОКЛАДА ЗА ОЦЕНКАТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО,

придружаващ

[...]

Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на програма „АгораЕС“ за периода 2028—2034 г. и за отмяна на регламенти (ЕС) 2021/692 и (ЕС) 2021/818

и

Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на програма „Еразъм+“ за периода 2028—2034 г. и за отмяна на регламенти (ЕС) 2021/817 и (ЕС) 2021/888

{COM(2025) 550 final} - {SEC(2025) 547 final} - {SWD(2025) 550 final}

Настоящата оценка на въздействието (ОВ) разглежда финансирането от ЕС в подкрепа на областите на политиката за **трансграничното образование, обучението, солидарността, младежта, медиите, културата и творческите сектори, ценностите и гражданското общество**. Тя има за цел да се оценят най-важните избори на политиката, които са в основата на законодателните предложения за програмите в рамките на следващата многогодишна финансова рамка (МФР).

Въз основа на резултатите от средносрочните оценки на действащите инструменти за финансиране за периода 2021—2027 г. в настоящата оценка на въздействието се взема предвид и амбицията, заложена в Политическите насоки, а именно новият дългосрочен бюджет на ЕС да бъде по-целенасочен, опростен, с по-голямо въздействие и да се реализира чрез по-малко програми.

При анализа на контекста, определянето на проблема и целите, които формират избора по отношение на структурата на финансирането, са взети предвид аспектите на политиката. Като се има предвид, че структурата на следващата МФР ще се различава значително от тази на сега действащата рамка¹, **настоящата оценка на въздействието не включва бюджетни сценарии на този етап**.

В допълнение към резултатите от средносрочните оценки на текущите програми и окончателните оценки на предходните програми настоящата оценка на въздействието се основава на прегледа на разходите и на различни секторни доклади, проучвания и изследвания. В нея са отразени и резултатите от откритата обществена консултация (ООК), при която бяха получени 5 845 валидни отговора, както и от други консултации със заинтересовани страни, организирани от Комисията като част от този процес.

Проблеми

Отправната точка за настоящата оценка на въздействието е анализът на настоящите предизвикателства и проблемни фактори в областите на политиката в рамките на клъстера. В съответствие с политическите насоки за МФР, и по-специално с оглед на целта за съставянето на съобразен с политиките на бюджет, при анализа за определянето на проблема и целите са взети предвид аспектите на политиката, които на свой ред оформят избора на структурата на бъдещите програми за финансиране.

Анализът установи, че бюджетът на ЕС има нереализиран потенциал да помогне за преодоляването на предизвикателствата, засягащи областите на политиката в този клъстер. Това доведе до определянето на **три проблема**, засягащи финансовата намеса на ЕС: два от тях са свързани със съдържанието на политиката, а третият — с предизвикателствата, засягащи разработването и изпълнението на финансовата намеса.

¹ Съобщение „[Пътят към следващата многогодишна финансова рамка](#)“, COM(2025) 46 final.

Проблем 1: *Заплахи за демокрацията, основните права и ценностите на ЕС, културата и културното многообразие и свиване на гражданските и медийните пространства*

Проблем 2: *Недостиг на умения и ключови житейски и работни компетентности*

Проблем 3: *Предизвикателства пред разработването и структурата на финансовите инструменти на ЕС за справяне с проблемите, свързани с политиката.*

Всеки проблем се обяснява допълнително чрез поредица от причини, като се посочват конкретни аспекти на проблема и се описват подробно основните въпроси, които трябва да бъдат решени чрез финансовата намеса на ЕС. В оценката на въздействието също така се илюстрира как тези проблеми и причини вероятно ще продължат да съществуват без финансова подкрепа от ЕС, като им се прави анализ през призмата на набора от мегатенденции, установени от Центъра за експертни познания в областта на прогнозирането към Европейската комисия².

Цели

Отговорът, който бъдещите инструменти за финансиране на ЕС могат да предложат за справяне с тези проблеми, е разчленен на общи и специфични цели. По-специално оценката на въздействието свързва една обща цел с всеки от трите установени проблема:

Обща цел 1: *Повишаване и задълбочаване на способността на ЕС да допринася финансово, да осигурява добавена стойност и да утвърждава основните права и ценностите на ЕС, демокрацията, медиите и културата.*

Обща цел 2: *Повишаване и задълбочаване на способността на ЕС да допринася финансово, да подкрепя и да осигурява добавена стойност за трансграничното образование и обучение, младежта, спорта и солидарността, като допринася за житейските и работните умения.*

Обща цел 3: *Повишаване и задълбочаване на способността на ЕС да допринася финансово и да осигурява добавена стойност в тези политики с концепция, осигуряваща адекватност на финансирането за политиката, опростяване, координация и синергии.*

След това всяка обща цел е допълнително разчленена на специфични цели, които описват в по-големи подробности приноса на финансовата намеса на ЕС за постигане на общата цел/общите цели.

Необходимостта от действията на ЕС и тяхната добавена стойност

Областите на политиката, обхванати в настоящата оценка на въздействието, са твърдо залегнали в Договорите на ЕС, които предоставят правното основание за действията на

² [Центърът за проучване на мегатенденциите към Комисията](#) установи 14 мегатенденции.

ЕС чрез финансова намеса. Бюджетът на ЕС в тези области е от решаващо значение за устоите на ЕС, той стимулира напредъка във всички държави членки и е особено необходим за: 1) справянето с транснационалните и общите предизвикателства; 2) постигането на системно въздействие чрез запълване на липсите и гарантиране на европейски подход; и 3) подобряването на съгласуваността между вътрешните и външните политики.

В съответствие с принципа на субсидиарност добавената стойност на действията на ЕС е показана по отношение на: 1) подхранването на чувството на гражданство, солидарност и принадлежност към ЕС; 2) гарантирането на високи стандарти в целия ЕС; 3) подкрепата за и укрепването на единния пазар и подобряването на справедливия достъп в целия ЕС; и 4) добавянето на стойност чрез по-добро осъществяване. Добавената стойност и въздействието трябва да се тълкуват в контекста на наличните бюджетни ресурси.

Варианти на политиката

За да се отговори на предизвикателствата, описани в предходния раздел, като се има предвид, че те вероятно ще продължат да съществуват, както и че необходима намесата на ЕС в тази област е необходима и има добавена стойност, в оценката на въздействието се разглеждат **три алтернативни варианта за структурата на бъдещото финансиране от ЕС**. Представени са и допълнителни варианти, които макар и разгледани, бяха отхвърлени на ранен етап, а именно: прекратяването на финансирането от ЕС; сливането на програма „Правосъдие“ и други конфигурации на сливане.

Вариантите бяха изготвени въз основа на поредица от критерии³, определени чрез първоначално картографиране и анализ на компонентите и аспектите на изпълнението на инструментите на ЕС за финансиране от текущия програмен период в подкрепа на съответните области на политиката.

Първият вариант представлява базовият сценарий, при който продължава самостоятелното изпълнение на съществуващите програми (вариант 1 — Приемственост). **При втория вариант се предлагат две програми**, всяка от които основно се цели в един от двата фактора, установени като проблемни от гледна точка на политиката, и съответните общи цели (вариант 2 — Консолидация въз основа на целите). **При третия вариант се предлага една-единствена програма**, чрез която да се подкрепя изпълнението на всички области на политиките, обхванати от този клъстер (вариант 3 — Пълна интеграция). Програма „Правосъдие“ остава самостоятелна във всички сценарии поради причини, свързани с нейното правно основание.

³ Използвани за съпоставката аспекти включват: политическия контекст, проблемните фактори от оценката на въздействието, правното основание, компетенцията/субсидиарността, участието на трети държави, начините на изпълнение, управлението, вътрешната структура, целевите групи, видимостта чрез марки и финансирането.

След представянето на трите варианта на политиката оценката на въздействието предлага анализ на основното им потенциално въздействие в най-значимите измерения, а именно социалното измерение (напр. принос за издръжливостта на демокрацията и обществото; принос за социалното приобщаване и сближаване, въздействие върху личностното, социалното, гражданското и професионалното развитие на гражданите), икономическото измерение (напр. конкурентоспособност; пригодност за заетост) и екологичното измерение. Освен това в него е представен анализ на разходите и ползите, както и въздействието на вариантите върху цифровизацията, основните права и равенството. В него също така се анализира приносът на вариантите за постигане на целите на ООН за устойчиво развитие (ЦУР).

В допълнение към анализа на въздействието оценката на въздействието включва и **сравнение между трите варианта въз основа на модела за социална многокритериална оценка (SMCE)**, който беше сметен за подходящ за това конкретно упражнение поради големия обхват и разнообразието на вида намеса в този клъстер. Чрез SMCE трите варианта са сравнени по четири критерия, а именно тяхната **ефективност, ефикасност, съгласуваност и пропорционалност**. За всеки от тези критерии беше договорен набор от цели, отразяващи приоритетите, очертани в рамките на общи цели 1, 2 и 3. След това въздействието на трите варианта беше оценено спрямо набор от 39 договорени показателя и със следния диапазон: --- (най-отрицателно), --, -, =, +, ++, +++ (най-положително). Оценяването се основава на експертна оценка, която се базира на резултати от текущи оценки, прегледи на разходите, политически насоки и доклади за политиката, проучвания, открити обществени консултации и независими секторни доклади и проучвания. Класирането е направено, като се приема, че всички показатели имат еднаква тежест, и чрез прилагане на модела SOCRATES.⁴ Надеждността на получените резултати беше проверена чрез локални и глобални анализи на чувствителността, въпреки някои ограничения в наличността на данните за триангулацията на резултатите. В приложение 4 към оценката на въздействието е дадено допълнително обяснение на горепосочената методика и на класирането на вариантите на политиката.

Предпочетен вариант

Резултатът от това сравнение показва, че вариант 2 („консолидация въз основа на целите.“) **има по-голям потенциал в сравнение с другите разгледани варианти**. По-специално той дава възможност за повече координация и гъвкавост, както и за по-ефикасно използване на бюджета на ЕС, като същевременно се запазва ясният акцент върху целите на политиката. Накратко, вариант 2 предлага оптимален баланс между опростяването и релевантността на политиката. Освен това този вариант отговаря в най-голяма степен на исканията, формулирани от заинтересованите страни и обществеността, а именно по-добър достъп до финансиране, гъвкавост при

⁴Вж. инструмент #62 от Инструментарията за по-добро регулиране. За да се получи класиране в рамките на политиката в съответствие с информацията, съдържаща се в матрицата на въздействието, при анализа се прилага правило за некомпенсаторно математическо агрегиране.

разпределянето на ресурсите, както и поддържане на видимостта на утвърдени марки в рамките на този клъстер.

Успехът на инициативата ще бъде наблюдаван чрез рамката за изпълнението на бюджета за периода след 2027 г.